

Milli Məclisin iclasında

"Dövlət xidmətləri haqqında" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarıldı

Oktyabrın 10-da Milli Məclisin payız sessiyasında növbəti plenar iclası keçirilib. Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi verən məlumata görə, iclası açan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova əvvəlcə başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin oktyabrın 1-dən 3-dək Cənubi Afrika Respublikasının Keyptaun şəhərində işgüzar səfəri barədə məlumat verib.

Spiker qeyd edib ki, səfərdə məqsəd "Böyük iyirmilik" ölkələrinin Parlament Sədrlərinin 11-ci Sammitində iştirak etmək idi. Oktyabrın 1-də sammitin açılış mərasimində etdiyi çıxışda beynəlxalq münasibətlər sisteminə Azərbaycanın müdafiə etdiyi prinsiplər haqqında danışdı, ölkəmizin global çoxtərəfli əməkdaşlığa verdiyi töhfələri nəzərə çatdırdı. Bildirib ki, Azərbaycanın 2019-2023-cü illərdə Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi, humanitar və iqtisadi fəaliyyətləri onun bu istiqamətdə kollektiv səylərə sadiqliyini əks etdirir.

Milli Məclisin Sədri çıxışında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2021-ci ildə yaradılmış və hazırda Milli Məclisin sədrlik etdiyi Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin fəaliyyəti haqqında da məlumat verib.

Oktyabrın 2-də keçirilən sammitdə "Fəlakətlərə qarşı dayanıqlığın və cavab tədbirlərinin gücləndirilməsi" mövzusunda müzakirələrə çıxış etdiyini deyən Milli Məclisin Sədri fəlakətlərə və iqlim təsirlərinə qarşı zəruri cavab tədbirlərinin görülməsində parlamentlərin rolu haqqında fikirlərini bölüşüb, Milli Məclisin bu sahədə çoxsaylı qanunlar qəbul etdiyini bildirib.

Səfərdəki çıxışda spiker ötən ilin noyabrında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın COP29-a uğurla evsahibliyi etdiyini xatırladı, tədbirin mühüm nəticələrini məlumat verib. Həmçinin nəzərə çatdırıb ki, Parlamentlararası İttifaqda birlikdə Milli Məclis COP29 çərçivəsində keçirilən parlament iclasına da evsahibliyi edib.

Parlament Sədrlərinin 11-ci Sammiti çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlərinin olduğunu deyən Sahibə Qafarova Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı, İspaniya, Avstraliya, Sinqapur, Cənubi Afrika Respublikası, Zimbabve parlamentlərinin sədrləri, Braziliya parlament nümayəndə heyətinin rəhbəri ilə söhbətlərində Cənubi Qafqaz regionunda vəziyyət, Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan bərpa və yenidənqurma işləri barədə məlumat verdiyini qeyd edib.

Görüşlərdə ölkələrimiz və parlamentlərimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə dair fikir mübadiləsi də aparılıb.

Çıxışına yekun vuran Milli Məclisin Sədri Cənubi Afrika Respublikasına işgüzar səfərinin də uğurlu olduğunu diqqətə çatdırıb.

Sonra plenar iclasda cari məsələlərə bağlı müzakirələr aparılıb. Komitə sədri Zəhid Oruc, deputatlar Vəsis Qafarov, Günay Əfəndiyeva, Hikmət Məmmədov, Elman Nəzirov, Rəşad Mahmudov, Tural Gəncəliyev, Razi Nurullayev, Əli Məsimli, Ceyhan Məmmədov, Səyyad Aran çıxış ediblər. Çıxışlarda oktyabrın 7-də Qəbələdə keçirilmiş Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət Başçıları Şurasının 12-ci Zirvə Görüşünün tarixi əhəmiyyəti barədə də söhbət açılıb. Bu Zirvə görüşünün türk birliyinin gələcək inkişafında yeni mərhələnin başlanğıcı olduğu bildirilib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan bu birliyin ideoloji və strateji baxımdan lokomotivi, türk dünyasının həmrəyliyini reallaşdıran əsas qüvvə kimi çıxış edir. Habelə vurğulanıb ki, 12-ci Zirvə görüşü türk dünyasının global arenada mühüm siyasi, iqtisadi və mədəni qəvi mərkəzinə çevrildiyini bir daha göstərdi. Türk dövlətlərinin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpasına verdiyi dəstək türk həmrəyliyinin təzahürü kimi dəyərləndirilib.

Millət vəkili Qəbələ Zirvə görüşündə Azərbaycan Prezidentinin 2026-cı ildə ölkəmizdə TDT-yə üzv ölkələrin birgə hərbi təlimlərinin keçirilməsi, Birinci Türkoloji Qurultayın 100 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd olunması ilə bağlı təşəbbüsləri

nin, tədbirdə səsləndirilən ortaq türk mədəniyyətinin inkişafına yönəlmis digər təşəbbüslərinin həyata keçirilməsinin türk xalqlarının bir-birinə daha da yaxınlaşmasına mühüm töhfələr verəcəyini vurğulayıblar. Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin oktyabrın 10-da Düşənbədə MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasında iştirakı, keçirdiyi ikitərəfli görüşlər regionda qarşılıqlı hörmət, strateji tərəfdaşlıq mühitinin davam etdiyini göstərdi. Deputatlar regionda sabitliyin təmin edilməsi baxımından münasibətlərin qarşılıqlı etimad, bərabərlikli dialoq əsasında inkişafının önəmindən bəhs ediblər.

Müzakirələr zamanı Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli, balanslı və uzaqgörən siyasətində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun daha da yüksəldiyi, ölkəmizin həm regional, həm də global miqyasda sülhün, təhlükəsizliyin, əməkdaşlığın təminatçısı kimi qəbul olunduğu vurğulanıb.

İclasda parlamentin Sədri deputat Rəhil Həsənin Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının (TÜRKPA) baş katibi seçildiyini diqqətə çatdırıb. Çıxış edən deputat Rəhil Həsən ona etimad göstərildik, Azərbaycan tərəfindən TÜRKPA-nın baş katibi vəzifəsinə namizədiyyətinin təqdim edildiyini deyib. O, qalib olkənin parlamentinin millət vəkili olmasından məmnunluğunu bildirərək, gələcək fəaliyyətini TÜRKPA-nın baş katibi olaraq davam etdirəcəyini söyləyib. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən islahatların hüquqi mexanizminin inkişaf etdirilməsində parlamentin önəmli rolunu qeyd edib.

Sonra parlamentin Sədri Sahibə Qafarova iclasın gündəliyinə 13 məsələnin daxil edildiyini bildirib. O, ilk dörd məsələnin bir oxunuşda qəbul ediləcək qanun layihələri olduğunu söyləyib.

Parlamentin Hüquq siyasət və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 30 illiyi (1995-2025)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının orden və medallarının təsis edilməsi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edib. Komitə sədri "Konstitusiyaya Səverenlik İli" çərçivəsində Milli Məclisin öz üzünə düşən vəzifələri şərtlə yerinə yetirdiyini, o cümlədən parlamentin xüsusi iclasının, beynəlxalq konfransın, ictimai diyalogların keçirildiyini diqqətə çatdırıb. O, bunlarla yanaşı, Prezidentin müvafiq sərəncamı ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər planında "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 30 illiyi" yubiley medalının təsis edilməsinin nəzərdə tutulduğunu qeyd edib. Bildirilib ki, bu məqsədlə hazırlanmış qanun layihəsində "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 30 illiyi (1995-2025)" yubiley medalı" sözlərinin əlavə edilməsi təklif olunur, "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 30 illiyi (1995-2025)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalı haqqında Əsasnamənin və "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 30 illiyi (1995-2025)" Azərbaycan Respublikasının yubiley medalının təsviri"nin təsdiq edilməsi ilə bağlı müddəalar təsbit edilib.

Müzakirələrdə deputatlar Sahib Aliyev, Hikmət Məmmədov, Aydın Mirzəzadə fikirlərini bölüşüblər. Milli Məclis Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov, komitə sədri Əli Hüseynli qaldırılan məsələlərə aydınlıq gətiriblər.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul olunub.

Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova "Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Res-

publikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 27 dekabr tarixli 113-VIIQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar bəzi qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə layihəni təqdim edib. Komitə sədri bildirib ki, "Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" qanunda dəyişiklik edilməsi haqqında" 2024-cü il 27 dekabr tarixli qanuna əsasən, yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyaların adı dəyişdirilərək uşaq hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar kimi müəyyən olunub. Həmçinin komissiyaların səlahiyyətlərində müvafiq dəyişikliklər edilərək, himayədar ailəyə verilmiş uşaqlar, habelə Ailə Məcəlləsinə uyğun olaraq yerləşdirilənədək - valideynlərinin itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar istisna olmaqla, digər hallarda uşaqlar üzərində qoyulmuş və himayəçilik orqanının funksiyaları komissiyalara həvalə edilib. Qeyd olunub ki, bununla əlaqədar bir sıra qanunlarda uyğunlaşdırma və dəqiqləşdirmə xarakterli dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulur.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov sənd barədə bu komitələrin müsbət rəyləri səsləndiriblər.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinə dair məlumat verib. O qeyd edib ki, bu qanun layihəsi milli müqavilələrin əsasında kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə bağlı mövsümi işlərə cəlb edilən fiziki şəxslərin əməyinin ödənilməsi mexanizmini tənzimləyir. Bildirilib ki, "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" qanunun 3.3.1-ci maddəsi bilavasitə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə bağlı mülki-hüquqi xarakterli müqavilələrin əsasında mövsümi işlərə cəlb edilən fiziki şəxslər üzrə gündəlik hər bir belə fiziki şəxs üçün nağd qaydada ödənilə bilən məbləğin yuxarı həddinin müəyyən edir. Dəyişikliklərin həmin şəxslərə nağd qaydada ödənilə bilən gündəlik ödənişin yuxarı həddinin artırılaraq, hazırkı iyerarhiya manatdan otuz manata çatdırılmasını nəzərdə tutur.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Regional Məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov "Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin mahiyyəti barədə danışdı. Qeyd edib ki, layihədə təklif olunan dəyişiklik qanunun təkmilləşdirilməsi və normanın daha aydın və diqqətə layiq edilməsi məqsədi daşıyır. Belə ki, qanunun 9.8-ci maddəsində edilən dəyişikliyə əsasən, prospekt, küçə, meydan və müvafiq ərazi vahidinin digər tərkib hissələrinə aid verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi həmin ərazinin əhalisinin rəyi ilə yanaşı, həm də dövlət dilinin normaları nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Spiker Sahibə Qafarova gündəliyin növbəti 7 məsələsinin birinci oxu-

nuşda qanun layihələri olduğunu qeyd edib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov "Dövlət xidmətləri haqqında" qanun layihəsinin birinci oxunuşda təqdim edib. Bildirib ki, qanun layihəsi "Korupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın icrası çərçivəsində hazırlanıb. Sənəd dövlət xidmətləri sahəsində yeni keyfiyyət standartı yaradan "ASAN xidmət" modeli əsasında hazırlanıb. Diqqətə çatdırılıb ki, 5 fəsil və 20 maddədən ibarət qanun layihəsi dövlət xidmətləri sahəsində fəaliyyətin təşkilatı, hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir, həmçinin bu xidmətlərin göstərilməsi sahəsində münasibətləri tənzimləyir. Sənəddə dövlət xidmətinə, dövlət xidmətinin göstərilməsinə, vahid xidmət mərkəzinə, dövlət xidmətinin dizaynı ilə bağlı qanunvericiliklə anlaşıqlar gətirilir. Bununla yanaşı, xidmət istifadəçilərinin dairəsi, onların hüquq və vəzifələri müəyyən edilir. Dövlət xidmətlərinin göstərilməsində korupsiya risklərinin azaldılması məqsədilə qanunla nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla dövlət xidmətinə müraciətlərin ardıcılıqla həyata keçirilməsi üçün növbəlik prinsipi təsbit olunur. Sənəddə, qeyd olunur ki, dövlət xidmətləri haqqında məlumatların vahid mənbədə toplanılması və sistemləşdirilməsi, xidmətlərin göstərilməsində təkrarlıq aradan qaldırılması, dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində çevikliyin təmin edilməsi və xidmətlər üzrə təhlil və proqnozlaşdırma imkanlarının artırılması məqsədilə Dövlət Xidmətlərinin Elektron Rejestri (DXER) təşkil edilir. DXER vasitəsilə dövlət xidmətlərinin qeydiyyatı alınması, dövlət xidmətləri barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan tərəfindən müəyyən edilən məlumatların DXER-ə daxil edilməsi, daxil edilmiş məlumatlarda dəyişiklik edilməsi, dövlət xidmətlərinin DXER-dən çıxarılması təmin edilir.

Layihədə xidmət istifadəçilərinin dövlət xidmətlərinə olçatanlığının təmin edilməsi ilə bağlı tələblər, dövlət xidmətlərinin formaları, dövlət xidmətlərinin fiziki və elektron formada göstərilməsi qaydaları, dövlət xidmətlərinin qiymətləndirilməsi, qiymətləndirilmənin məqsədləri, dövlət xidmətlərinin keyfiyyətinə nəzarət və bir sıra digər məsələləri əhatə edən müddəalar öz əksini tapıb. "ASAN xidmət indeksi" üzrə qiymətləndirilmə mexanizmi daha da təkmilləşdirilərək, qiymətləndirilmə aparıldıqdan sonra dövlət xidmətinin keyfiyyətinə nəzarət üçün əsaslardan hesab ediləcək.

Komitə sədri Fazil Mustafa, deputat Aydın Mirzəzadə, Nigar Məmmədova sənəd barədə fikirlərini, qeyd və təkliflərini açıqlayıblar. Deputat Kamal Cəfərov qaldırılan məsələlərə münasibət bildirib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova xarici səfərlər zamanı "ASAN xidmət"lə bağlı sualların verildiyini və bir çox ölkələrdə model kimi "ASAN xidmət" layihələrinin həyata keçirildiyini söyləyərək, bir sıra məqamlarla bağlı öz qeydlərini də səsləndirib.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyev çıxış edərək, son illər ərzində "ASAN xidmət" tərəfindən görülən

işlər barədə məlumatı diqqətə çatdırıb. O, hazırda BMT tərəfindən "ASAN xidmət" in dövlət xidmətləri sahəsində ən yaxşı model kimi qiymətləndirildiyini və 30-dan çox ölkəyə ixrac olunduğunu, 6 ölkədə isə "ASAN xidmət" əsasında mərkəzlərin fəaliyyət göstərdiyini bildirib. O, Azərbaycan Prezidentinin "ASAN xidmət" qarşısında qoyduğu vəzifələrin uğurla həyata keçirildiyini və bir çox nailiyyətlərin əldə edildiyini vurğulayıb.

Müdifə, təhlükəsizlik və korupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Arzu Nəgəyev "Azərbaycan Respublikasının daxili qoşunları haqqında" qanun layihəsinin (birinci oxunuş) təqdim edib. Komitə sədri əvvəlcə daxili qoşunların hərbi qulluqçularının Birinci Qarabağ müharibəsində və 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda qəhrəmancasına vuruşduğunu diqqətə çatdırıb.

Qanun layihəsi barədə məlumat verən Arzu Nəgəyev bildirib ki, hazırda ölkəmizin daxili qoşunlarının hüquqi statusu 1994-cü il 8 fevral tarixində qəbul edilmiş "Daxili qoşunların statusu haqqında" qanunla tənzimlənir. Təklif olunan yeni qanun layihəsində daxili qoşunların funksiyaları və səlahiyyətləri daha da təkmilləşdirilərək müasir təhlükəsizlik çağırışlarına uyğunlaşdırılıb. Nəzərə çatdırılıb ki, qanun layihəsi preambula, 6 fəsil və 30 maddədən ibarətdir.

Arzu Nəgəyev qanun layihəsi ilə bağlı ətraflı məlumat verib. Bildirilib ki, bu qanunun qüvvəyə mindiyi gündən "Daxili qoşunların statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 8 fevral tarixli 781 nömrəli Qanununun ləğv edilməsi təklif olunur.

Müzakirələrdə komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Zəhid Oruc, Əli Hüseynli, deputat Bəhrüz Məhərrəmov fikirlərini və bəzi qeydlərini açıqladıqdan sonra qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Qısa fasilədən sonra iclas öz işini davam etdirib.

Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov "Enerji resurslarının daha səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihəsinin mahiyyəti barədə məlumat verib. O, qeyd edib ki, qanun layihəsi yeni tikilən, yenidən qurulan, əsaslı təmir olunan yaşayış və qeyri-yasayış binalarının enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılmasını məcburiyyətə təsbit edir, eyni zamanda pasportlaşdırılmanın məcburiyyəti istisna olunan bina kateqoriyalarını müəyyən edir.

Qanun layihəsinə əsasən, dünya, ölkə və yerli əhəmiyyətli daşınmaz tarix və mədəniyyət abidələrinin siyahısına daxil edilmiş binalar (tikililər), yardımçı və müvəqqəti tikililər, istixanalar və anbar binaları, istehsalat binaları, fərdi yaşayış evləri, Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin 81.1-ci maddəsində göstərilən reklam qurğuları və həmin məcəllənin 89.1-ci maddədə göstərilən ekspertizadan keçirilməsi tələb olunanların tikinti obyektləri istisna olmaqla, digər yaşayış və qeyri-yasayış binalarının enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılması məcburi xarakter daşıyacaq. Pasportlaşdırma bu qanun qüvvəyə mindikdən sonra yeni tikilən, yenidən qurulan, əsaslı təmir olunan yaşayış və qeyri-yasayış binaları üçün məcburi

olacaq, istismarda olan binalara şamil olunmayacaq.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Azər Badamov "Avtomobil nəqliyyatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin (birinci oxunuş) diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən, Bakı şəhərinin inzibati ərazisində müntəzəm sərnişinləşmə xidmətlərini yerinə yetirən avtomobil nəqliyyatı üçün dayanacaq məntəqələrinin yerlərinin müəyyənləşdirilməsi, onların quraşdırılması və idarə olunması Azərbaycan Yərsütü Nəqliyyat Agentliyinin, Bakı şəhərinin inzibati ərazisi istisna olmaqla, digər ərazilərdə zəruri olan infrastrukturun yaradılması işini təşkil etmək, həmçinin sərnişin nəqliyyatı vasitələri üçün dayanacaqların yerləşdirilməsi sxemlərini təsdiq etmək və nəzarəti həyata keçirmək səlahiyyəti isə yerli icra hakimiyyəti başçılarının səlahiyyətinədir. Müntəzəm sərnişin daşımalarını yerinə yetirən avtomobil nəqliyyatı üçün dayanacaq məntəqələri yerlərinin müəyyən edilməsinin, onların quraşdırılmasının, idarə edilməsinin və saxlanılmasının vahid qurum tərəfindən təmin edilməsi bölgələrdə əhaliyə göstərilən sərnişindəşma xidmətinin keyfiyyətinin artması, bu sahədə ölkə üzrə vahid standartların tətbiqinə xidmət edəcək.

Digər dəyişikliklə bağlı qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikası "Beynəlxalq yük daşınması müqaviləsi (BYDM) haqqında" Konvensiyaya elektron əmtəə-nəqliyyat qaiməsi ilə beynəlxalq yük daşımalarında yükəndərən, daşıyıcı və yükalan arasında öhdəlikləri müəyyən edən və hüquqi münasibətləri tənzimləyən ənənəvi beynəlxalq nümunəli kağız əmtəə-nəqliyyat qaiməsinin (CMR) elektron formatda da tətbiq edilməsinə imkan yaradılması, sənədlərin asan idarə edilməsi, qorunması, sürətli mübadiləsi, daşımalarda xərclərin azaldılması, təhlükəsizlik və etibarlılığın təmini kimi bir çox üstünlüklər təqdim edir. CMR-in elektronlaşdırılması, həmçinin avtomobil nəqliyyatı sahəsində global rəqəmsallaşmanı təmin etməklə, sektor iştirakçılarının çevikliyinin və şəffaflığının artmasına ciddi töhfə verəcək.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Bəhrüz Məhərrəmov Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində, Cinayət-Prosessual Məcəllədə, Cəzaların İcrası Məcəlləsində və "Vəkillər və vəkiliyyət fəaliyyəti haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə (birinci oxunuş) qanun layihəsi ilə bağlı məlumat verib. O, müzakirəyə çıxarılan layihənin Əli Prezidenti tərəfindən sənəddən iştirakçılarının çevikliyinin və şəffaflığının artmasına ciddi töhfə verəcək.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Layihədə eyni zamanda vəkiliyyət qəbul oluna biləcək şəxslərə aid tələblər və bəzi kateqoriya şəxsləri üçün

ümumi qaydadan fərqli prosedurlar müəyyən edilir. Belə ki, vəkiliyyət üçün tələb edilən hüquqşünas ixtisası üzrə iş stajının müddəti üç ildən bir ilə endirilir. Habelə dövlət qulluğuna (dövlət qulluğunun xüsusi növünə) qəbul edilməsi ilə əlaqədar vəkiliyyət fəaliyyəti dayandırılmış şəxsin yenidən vəkil kimi fəaliyyət göstərməsinin hüquqi əsasları təsbit olunur.

Dəyişikliklərə əsasən, iki dəfədən artıq təkrarən Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin sədri seçilə bilmək məhdudiyyəti götürülür, vəkillər barəsində tətbiq edilən intizam tənbehləri dəqiqləşdirilir, vəkilin fəaliyyətinə xitam verilməsi qaydası (bundan sonra yalnız Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin qərarı ilə) təkmilləşdirilərək, həmin qərardan və həm də intizam tənbehlərindən məhkəməyə şikayət etmək hüququ müəyyən edilir.

Parlamentin komitə sədrləri Siyavuş Novruzov, Fazil Mustafa, Zəhid Oruc, deputatlar Aydın Mirzəzadə, Erkin Qədirli qeyd və təkliflərini səsləndiriblər. Millət vəkili Bəhrüz Məhərrəmov müzakirələrdə qaldırılan bəzi məqamlara aydınlıq gətirib.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Vəkillər Kollegiyasının Milli Məclislə sıx əməkdaşlıq etdiyini bildirib, Vəkillər Kollegiyasının üzvləri tərəfindən müntəzəm olaraq rayonlarda vətəndaşlara hüquqi yardım göstərildiyini deyib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul olunub.

Vəkillər Kollegiyasının sədri Anar Bağirov çıxış edərək, qanun layihəsinin mühüm əhəmiyyəti barədə söhbət açdı. O, ötən illər ərzində vəkiliyyət institutunun təkmilləşdirilməsi istiqamətində islahatların həyata keçirildiyini, bu institutun müasir məhkəmə-hüquq sisteminin inkişafında, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsində fəal iştirak etdiyini bildirdi.

Gündəliyin onuncu məsələsi - "İpoteka haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov məlumat verib. O bildirib ki, sənəd ipoteka münasibətlərində hüquqi mexanizmlərin təkmilləşdirilməsinə xidmət edir. Komitə sədri qanun layihəsində təklif olunan ipotekaya dair tələblərin ödənilməsinə üstünlük hüququnun dəyişdirilməsi müqaviləsinin notarial qaydada təsdiqlənməsi və üstünlük hüququnun dövlət reyestrində qeydiyyatı alınması qaydaları barədə ətraflı məlumat verib.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

Növbəti məsələni - Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin (birinci oxunuş) Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Əminə Ağazadə təqdim edib. Bildirib ki, təqdim edilən qanun layihəsi Rəqəbat Məcəlləsinin qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar hazırlanıb. Əminə Ağazadə deyib ki, yeni Rəqəbat Məcəlləsinin qəbulu ilə bazarda sağlam rəqəbatın təmin olunması, inhisara qarşı mübarizə və qiymətlərin optimallaşdırılması istiqamətində əvvəlki qanunvericilikdən fərqli bir sıra mühüm yeniliklərin əsası qoyulub.

Bu səbəbdən də təqdim edilən layihə Cinayət Məcəlləsinə uyğun dəyişikliklərin edilməsinə nəzərdə tutur. Təklif olunan dəyişikliklərdə Məcəllənin "İnhisarçılıq hərəkətləri və rəqəbatı məhdudlaşdırma" maddəsinin həmin adı, həm də disposisiyası Rəqəbat Məcəlləsinin müddəalarına uyğunlaşdırılıb, həmçinin xeyli, külli və xüsusi külli miqdarda anlayışlarına da yeni tərif verilib.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda qəbul edilib.

İclasda "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və "Gömrük tarifi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

